

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 121/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. R. R., B., zastúpenej ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU D..., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. A. D., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 168/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. R. R. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. januára 2012 doručená sťažnosť Ing. R. R. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 168/2007 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti okrem iného vyplýva, že „Dňa 26. 1. 2007 sa sťažovateľka/navrhovateľka domáhala vydania platobného rozkazu na zaplatenie sumy 28.834,- Sk s príslušenstvom titulom nevyplatenia mzdy za január 2006 v lehote splatnosti.

Dňa 20. 2. 2007 konajúci súd návrhu v plnom rozsahu vyhovel a vydal platobný rozkaz 39 Ro/173/2007, ktorým odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 28.834,- Sk spolu s úrokom z omeškania 6 % p. a. od 11. 2. 2006 do zaplatenia a povinnosť nahradiť trovy konania navrhovateľky vo výške 5.184,- SKK.

Voči uvedenému rozhodnutiu podal dňa 15. 3. 2007 odporca odpor.

V predmetnej veci sa uskutočnili 3 pojednávania: 24. 4. 2008, 10. 6. 2008 a 14. 10. 2008.

Dňa 14. 10. 2008 vydal prvostupňový súd rozhodnutie – rozsudok 17 C 168/2007-267, ktorým návrh zamietol a strane odporcu priznal náhradu trov konania spočívajúcu v náhrade trov právneho zastúpenia za 6 úkonov právnej služby a súdny poplatok za odpor voči platobnému rozkazu, s využitím ust. § 149 OSP. Dňa 23. 12. 2008 podala sťažovateľka/navrhovateľka odvolanie proti rozsudku OS BA III 17 C 168/2007-267, v ktorom žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, návrhu vyhovel a priznal navrhovateľke aj trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia podľa vyčíslenia. Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 4 Co/96/2009-295 zo dňa 29. 1. 2010 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 18. 5. 2010 bolo vo veci vytýčené pojednávanie, na ktorom súd uznesením ustanovil znalca z odboru účtovníctvo za účelom výpočtu mzdy sťažovateľky/navrhovateľky za mesiac január 2006 a pojednávanie odročil na neurčito s tým, že po dôjdení znaleckého posudku bude vo veci vytýčený nový termín pojednávania. Uznesením súdu zo dňa 31. 8. 2010 bol ustanovený súdny znalec. Odo dňa doručenia tohto uznesenia (13. 9. 2010)

do 1. 3. 2011 (deň doručenia znaleckého posudku 1/2011 znalca Ing. D. S. vo veci vypočítania mzdy za mesiac január 2006) prvostupňový súd nekonal.

Dňa 29. 12. 2010 podala sťažovateľka sťažnosť na postup Okresného súdu Bratislava III na prietahy v konaní. Dňa 20. 1. 2011 podala PZ (právna zástupkyňa, pozn.) sťažovateľky sťažnosť za porušovanie práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Dňa 31. 3. 2011 sa konalo pojednávanie, na ktorom súd vyhlásil uznesením dokazovanie za skončené a odročil pojednávanie na deň 12. 4. 2011.

Dňa 12. 4. 2011 bol vyhlásený rozsudok doručený účastníkom konania.

Dňa 27. 4. 2011 podala sťažovateľka/navrhovateľka proti Rozsudku OS BA III 17 C 168/2007-345 zo dňa 12. 4. 2011 odvolanie.“.

Ďalej sťažovateľka uviedla, že „Z dôvodu neúmerne zdĺhavého postupu Okresného súdu Bratislava III trpí... pocitmi márnosti a nespravodlivosti sprevádzajúcimi porušovanie jej základného práva na konanie bez zbytočných prietahov uvedomujúc si, že toto porušovanie základného práva na konanie bez zbytočných prietahov nie je možné dostatočne vykompenzovať len konštatovaním porušenia jej základného práva na konanie bez zbytočných prietahov. Absentuje úkon súdu smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka počas súdneho konania nachádza.

Sťažovateľka prežíva pocity neistoty, krivdy, úzkosti a poníženia vyplývajúce zo situácie, keď súd plynule nekoná. Rozsah a spôsob zásahu do jej základných práv a slobôd je mimoriadne závažný. Tento zásah do práva sťažovateľky nie je možné odčiniť a vrátiť ušlé roky prežitých psychických útrap do pôvodného stavu.

Vzhľadom na okolnosti danej veci sťažovateľka dospela k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na rozhodnutie v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd by preto mal uznať za odôvodnené priznať sťažovateľke aj finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky

možno považovať za primerané, a to vo výške 30 000,- EUR (tridsaťtisíc eur) pre sťažovateľku.

Je zrejme, že Okresný súd Bratislava III svojím zavinením nerozhoduje vo veci bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote, čím porušuje čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a zároveň tak založil dôvod pre podanie sťažnosti podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 168/2007 porušil jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby okresnému súdu prikázal konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov a aby jej priznal finančné zadost'učinenie v sume 30 000 € a úhradu trov konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť

uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti smerujúcej proti zbytočným priet'ahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán (okresný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred jej podaním (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty.

Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. marca 2009).

Ústavný súd konštatuje, že predmetom sťažnosti je preskúmanie opodstatnenosti tvrdenia sťažovateľky, podľa ktorého postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 168/2007 malo dôjsť k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že okresný súd na pojednávaní uskutočnenom 12. apríla 2011 rozhodol rozsudkom v merite veci a po podaní odvolania sťažovateľkou 27. apríla 2011 predložil vec na rozhodnutie krajskému súdu 26. mája 2011. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že okresný súd rozhodnutím vo veci ešte pred doručením sťažnosti ústavnému súdu vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľky, a preto už nemohol v čase doručenia sťažnosti žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne spôsobiť prietahy v ňom, a teda nemohol už ani porušovať sťažovateľkou v sťažnosti označené práva.

Keďže sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. januára 2012, t. j. v čase, keď okresný súd už vo veci samej nekonal, v dôsledku čoho už k porušovaniu v sťažnosti označených

práv jeho postupom nemohlo dochádzať, ústavný súd sťažnosť v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi v nej uvedenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. marca 2012